

 HELSE BERGEN <small>Haukeland universitetssjukehus</small>	OVERFLADISK PUNKTAT KERATITT/KERATOPATI H16.1
Kategori: Pasientbehandling/Fagprosedyrer/Annet/Annet 3	Gyldig fra/til: 04.07.2024/04.07.2026
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Øyeavdelingen	Versjon: 2.03
Godkjenner: Jenssen, Frank Tore	Retningslinje
Dok. ansvarlig: Vanita Gulati	Dok.id: D25130

(Superficial punctate keratitis = SPK)

Symptomer:

- Smerte
- Svie
- Sandfølelse
- Rødt øye
- Fotofobi
- Tåreflod
- Event. redusert syn

Funn:

- Punktate corneale epiteliale defekter (opptar fluorescein).
- Event. konjunktival injeksjon.

Etiologi

- Tørt øye (se eget avsnitt)
- Blefaritt (se eget avsnitt)
- Viral keratokonjunktivitt (se eget avsnitt)
- Vernal keratokonjunktivitt (se eget avsnitt)
- Atopisk keratokonjunktivitt :
Bilateralt kronisk inflammasjon av konjunctiva og øyelokk assosiert med atopisk dermatitt. Vanlig 20-50 års alder.
- Topikale øyedråper:
Lengre tids bruk av øyedråper, særlig ved innhold av konserveringsmiddel.
- Eksposisjons-keratopati:
Tilstander som gir lagofthalmos (manglende lukking av øyelokk), slik som perifer facialis-parese og endokrin oftalmopati. SPK i nedre del av cornea.
- Trikiasis:
Øyevipper skraper mot cornea. SPK i tilsvarende område.
- Entropium / ektropium:
SPK nedad.
- Fotoelektrisk keratokonjunktivitt:
"Sveise-blink" og "snø-blindhet". SPK i midtre del av cornea.
- Etseskade:
Mild etseskade. Sees også etter skylling med kontaktlinse.
- Traume:
Kan oppstå hos pasienter som gnir seg mye i øynene.
- Fremmedlegemer:
Fr.legeme under øvre øyelokk? Lineære epiteliale defekter(gjerne vertikalt forløpende).
- Kontaktlinse-problemer:
Hypersensitivitet / toksisk reaksjon på konserveringsmiddel i kontaktlinse-løsninger. Tett-linse syndrom (kontaktlinse sitter "fast", avtrykk i konjunctiva etterpå, SPK, corneaødem, reaksjon i fremre kammer). Overbruk av kontaktlinser.
- Residiverende cornea erosjon:

Smerter oftest om morgenen. Punktvis forandring inimellom akutt forverring, kan være større epitel defekter. Behandling PTK, hvis ikke konservativ beh hjelper.

- Thygesons overfladiske punktate keratitt:
Sjelden, bilateral, residiverende SPK. Distinkte, granulære, gråhvite, eleverte flekker. Ofte sentralt og oppad i cornea. Lite fluorescein-opptak. Blekt øye. Beh.: Tåresubstitutter, lokale steroider og bløte kontaktlinser.
- Rosacea:
Kronisk progressiv sykdom som involverer hud i ansikt og øyne. Blir verre med varm drikke, alkohol, tobakk, krydret mat og stress. Alder 40-50 år. Assosiert med blefarokonjunktivitt, rødme, og evt. overfladiske infiltrater i cornea. Behandling med peroral tetracyclin.
- Superior limbic keratoconjunctivitt (Theodor)
Sjelden kronisk sykdom, vanligvis kvinner i 40 -50 årene. Symptomer med tørrhet, rødme oppad, vertikalt forandring av cornea.

Inndeling i henhold til lokalisasjon:

Øvre del:

Vernal KC
Sup limbic KC
Kontaktlinse betinget

Interpalpebral:

Tørre øyne
Anestetisk cornea
Fotoelektrisk KC

Nedre del:

Øyeløkk sykdom
Eksposisjons keratopati
Rosacea
Dråpe induisert
Selv induisert

Behandling:

Rettes mot utløsende agens og sykdom. Mange av tilstandene vil respondere på tåresubstitutter.